

A Magyar Nemzeti Bank 2021 júniusi jelentése az inflációról, a foglalkoztatásról és a bérekről

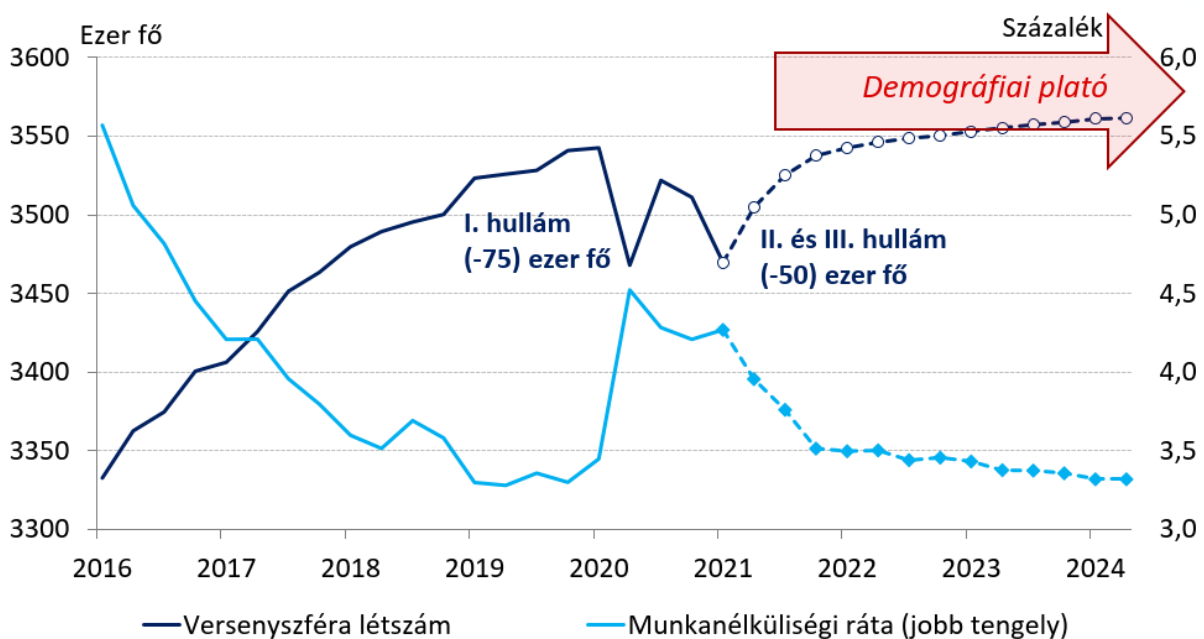
A **fogyasztóiár-index** 2021 második negyedében **5 százalék fölé** nőtt. Az ár-emelkedés fő hajtóerői az **üzemanyagok**, a **dohánytermékek** jövedéki adójának emelése és a **piaci szolgáltatások** (vendéglátás, étterem, szálláshely) árainak növekedése - a gazdaság újraindításával is összefüggésben.

A **lakás építési támogatások** kiterjesztése, a **szükség építőipari kapacitások mellett**, az alapanyag-költségeken keresztül növeli az inflációt. A globális **élelmiszerárak** elmúlt időszakos növekedése fokozatosan begyűri a hazai élelmiszerek termelői és fogyasztói áraiba is.

Foglalkoztatás

A **foglalkoztatás válság előtti helyreállása** az idei év második felére várható.

A MUNKAERŐPIAC HELYREÁLLÁSA A VÁRTNÁL GYORSABBAN MEHET VÉGBE A VERSENYSFÉRÁBAN

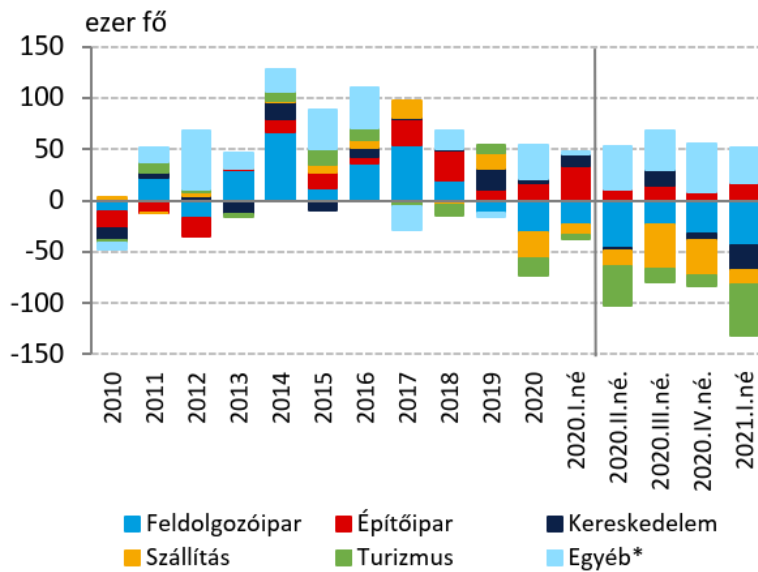

A VERSENYSFÉRÁBAN FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA ÉS A MUNKANÉLKÜLISÉGI RÁTA

Figyelemreméltó ugyanakkor, hogy a járvány kitörése óta nemcsak a turizmus, hanem a **feldolgozóipar és a szállítási ágazat is folyamatosan létszámot veszít** és a **kiskereskedelemben is csökkent a foglalkoztatás** 2021. első negyedében.

Az építőiparban és egyes piaci szolgáltatásoknál (pénzügy, információ, kommunikáció) emelkedett a létszám éves alapon.

3-22. ábra: A versenyszféra foglalkoztatás éves változásának ágazati bontása

Megjegyzés: *mezőgazdaság, egyéb ipari és piaci szolgáltató ágazatok

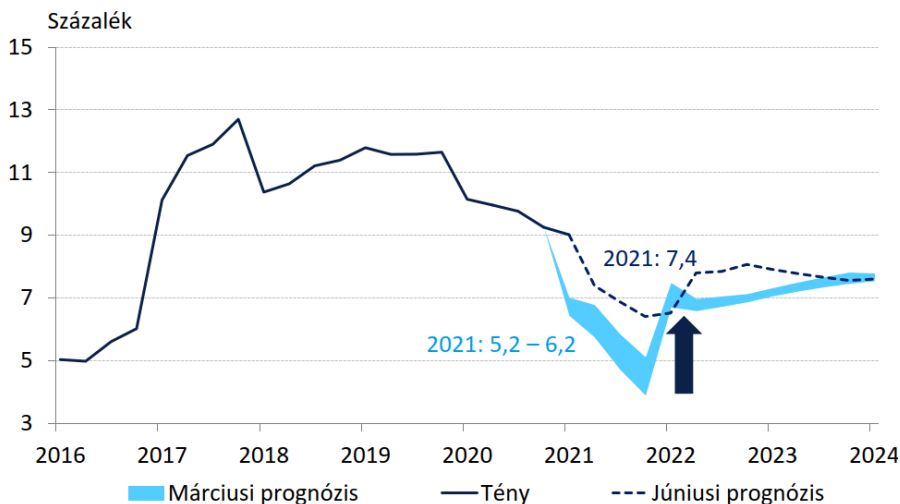
Forrás: KSH

A konjunktúrát monitorozó vállalati felmérés alapján áprilisban és májusban jelentősen javultak a kilátások, a tavaszi hónapokban már **minden kiemelt ágazatban létszámbővítést terveznek**.

Bérek

Az év eleji beérkező adatok **magas bérdinamikát** vetítenek előre.

JELENTŐSEN EMELTÜNK A VERSENYSZFÉRA BÉR ELŐREJELZÉSÜNKÖN

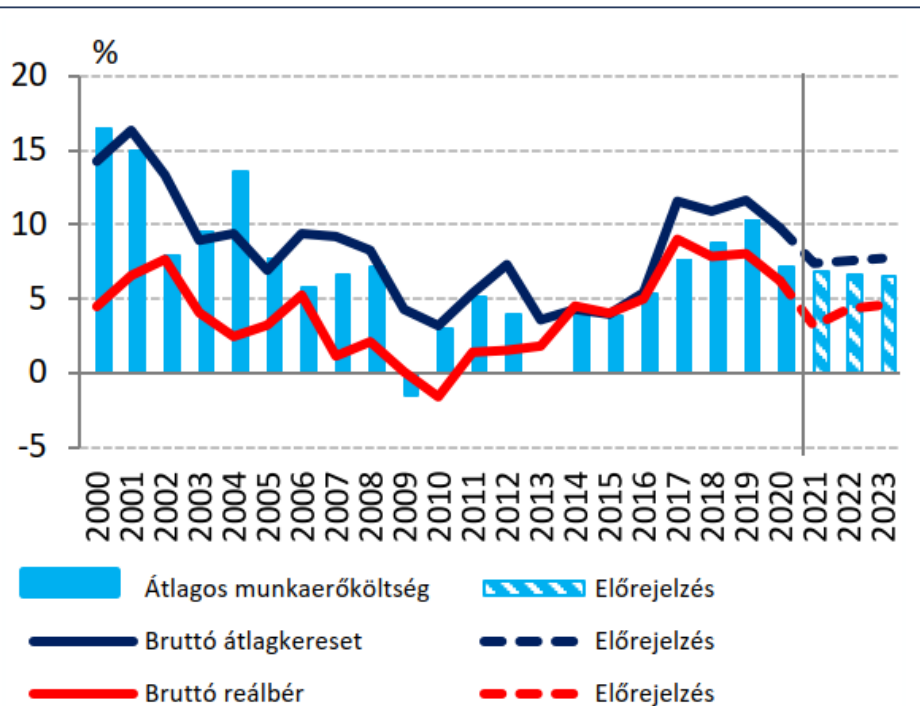

A dinamikus gazdasági növekedés miatt a munkaerő-kereslet jelentősen élénkül, a munkavállalókért folytatott élesedő verseny a reálbérek tartós emelkedését vonják maguk után. **2021 első negyedében a versenyszféra bruttó átlagkeresete 8,5 százalékkal nőtt** az előző év azonos időszakához képest. Az MNB előrejelzése szerint 2021-ben **az éves bérnövekedés 7,4 százalékon alakul a versenyszférában**, majd az erős bérdinamika 2022-ben is fennmarad.

A bérezési folyamatokban megfigyelhető **statisztikai torzító hatás** mértéke tovább csökkent. **A részmunkaidős foglalkoztatás** hatása 2020 év végén kifutott, nem módosítja érdemben a bérdinamikát, **a létszámváltozás** (az alacsonyabb bérű dolgozók körében gyakoribb elbocsátás) hatása viszont még felfelé torzítja az éves bérdinamikát.

Az MNB idei évi átlagos bérnövekedési előrejelzése (7,4%) alapján számított, egységnyi kibocsátásra jutó **bérköltség reálértéken csökken, vagyis olcsóbbá válik a béremelés a munkaadók számára**. A béremelkedés fedezete ezért a gazdaság egészében rendelkezésre áll, sőt a gazdasági növekedés és azinfláció alakulása az MNB által előre becsülnél **nagyobb béremelkedést is lehetővé tesz**. Mindez természetesen nem igaz minden egyes vállalati szereplőre, függ az adott cég gazdasági teljesítményétől és jelenlegi bérszínvonalától.

1-22. ábra: A versenyszféra bruttó átlagkereset és átlag munkaerőköltség éves változása

Gazdasági teljesítmény

Az első negyedévben az ipari termelés 3,4 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbi szintjét, és a válságot megelőző időszak legmagasabb kibocsátási értékénél is magasabban alakult. Az ipari teljesítmény javulása továbbra is főként a **külpiacra termelő ágazatok gyors bővülésének** köszönhető. A nagy súlyú **járműgyártás** termelése áprilisban kiugróan nagy mértékben haladta meg a tavalyi leállások miatt alacsony bázist. Az energiafelhasználási adatok alapján **az ipari kapacitások sértetlenül vészték át a világjárványt.**

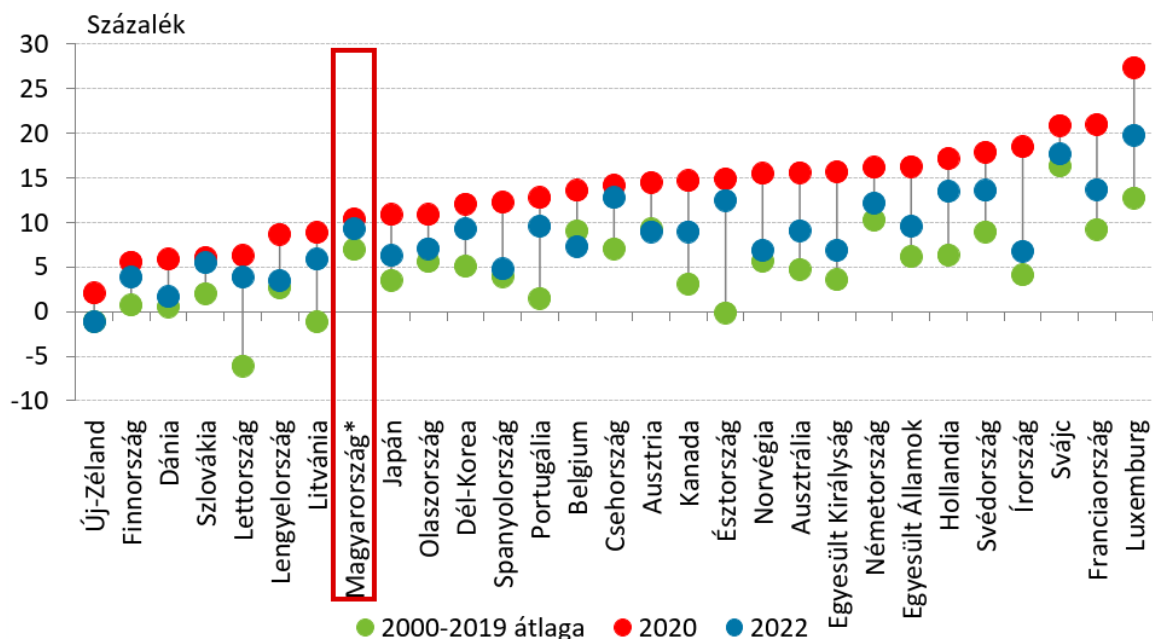
Az **építőiparban erőteljesek a kínálati korlátok.** Az építőipari vállalkozások egyre nagyobb hányada számolt be alapanyag-, felszerelés-, és munkaerőhiányról, valamint a termelést akadályozó korlátokról. A jelenlegi áremelkedés arra utal, hogy a kínálat nem tud lépést tartani a kereslettel, hasonló mértékű áremelkedésre utoljára 2008-ban volt példa.

Fogyasztás

A háztartások fogyasztása az év első három hónapjában a vártnál kedvezőtlenebbül alakult. A lakossági fogyasztás 4,8 százalékkal esett vissza az első negyedévben éves összevetésben. A kiskereskedelmi értékesítések volumene is elmaradt a válság előtti szinttől. A lakossági fogyasztás visszaesésének három alapvető oka volt a koronavírus-járvány idején: a lakossági jövedelmek csökkenése a munkajövedelmek visszaesése következtében, a kényszermegetakarítások emelkedése a szolgáltatási szektor jelentős részének (turizmus, vendéglátás, kultúra, személyi szolgáltatások) leállításai miatt, valamint a háztartások óvatosabb költsékezési magatartása a járvány okozta jövőbeli bizonytalanságok következtében.

Magyarországon **a járvány alatti lakossági fogyasztás csökkenés okai között a megtakarítások emelkedése jóval kisebb szerepet töltött be, mint az Unió többi országában.** Ennek az a legvalószínűbb magyarázata, hogy a magyar háztartások döntő többsége a lezárások ellenére is elköltötte jövedelmét, amiből nagyrészt **csak az alapvető fogyasztási szükségletek (élelem, lakhatás, gyógyszer, munkába járás, internet-telefon) kielégítésére futotta. A szabadidő eltöltésére, éttermi fogyasztásra, utazásokra, kultúrára-szórakozásra, személyi szolgáltatásokra** (fodrász, magán orvosi ellátás, stb.), nemcsak a járvány alatt, de a járvány előtt sem tudtak a magyar munkavállalók jelentős összegeket költeni.

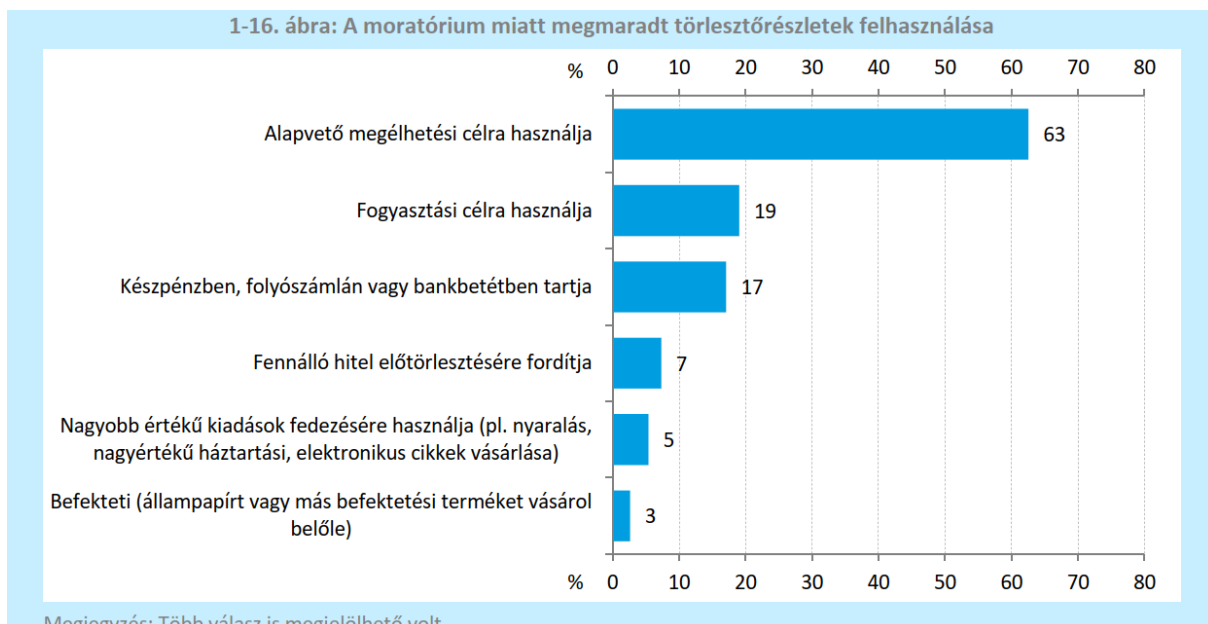
A HÁZTARTÁSOK MEGTAKARÍTÁSAI VILÁGSZERTE HISTORIKUSAN MAGAS SZINTET ÉRTEK EL 2020-BAN, ÍGY JELENTŐS CSÖKKENÉSRE SZÁMÍTUNK 2022-IG

A HÁZTARTÁSOK NETTÓ MEGTAKARÍTÁSI RÁTÁJÁNAK VÁLTOZÁSA

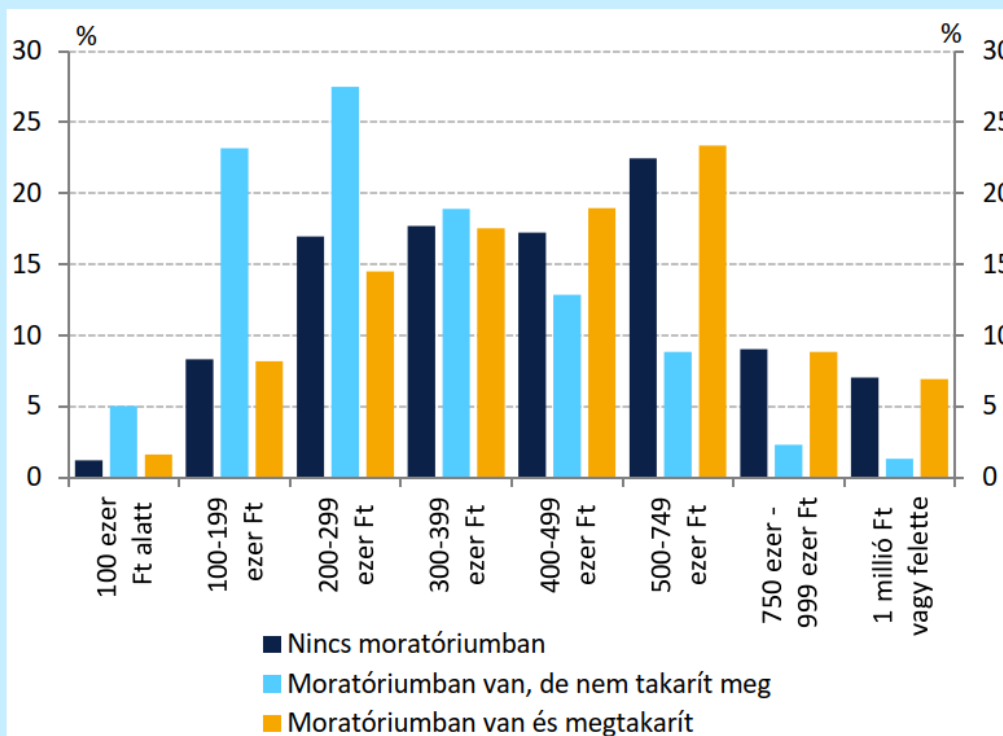
A fenti feltételezést alátámasztja a **hitel moratóriumot igénybe vett lakossági hiteladósok körében az MNB által 2021 márciusában elvégzett online kérdőív felmérés eredménye**. 2020. decemberében a moratórium alatt álló lakossági hitelállomány a moratóriumra jogosult hitelállomány 54 százalékát (~3400 Mrd Ft) tette ki.

A reprezentatívnak minősülő felmérésre adott válaszok alapján a moratórium-ban részt vevők közel **kétharmada alapvető megélhetési célokra költi el a törlesztés leállításá miatt felszabaduló forrást**.

A megkérdezettek töredéke válaszolta csak, hogy megtakarítja vagy befekteti a megmaradt összeget. Utóbbiak, tehát a megtakarító moratóriumosok lényegesen nagyobb arányban rendelkeznek lakáshittel, és kevésbé jellemző rájuk a személyi kölcsön és a folyószámlahitel megléte, mint a nem megtakarító moratóriumos adósokra. Ennek alapján tehát nemcsak kényszermegtakarítókról, hanem éppen ellenkezőleg, a moratóriumot igénybe vettek többségénél kényszerűen eladósodó lakossági köréről beszélhetünk.

1-17. ábra: Jövedelemeloszlás a hiteladós-csoportok körében

Megjegyzés: Aktuális havi nettó háztartásjövedelem. Forrás: MNB Moratórium kérdőíves felmérés, 2021. március.

Állításunkat az is alátámasztja, hogy **egy 2019-es MNB- felmérés alapján a teljes népességnek csak a negyede rendelkezett legalább 3 hónapra elegendő megtakarítással arra, hogy ha a háztartás minden keresője elveszítené az állását, fenntartsák az aktuális életszínvonalat.**

Vállalati hitelkondíciók

2021 első negyedében az új vállalati **forinthitel-szerződések** simított átlagos kamatszintje – a kisösszegű hitelek esetében 12 bázisponttal, míg a nagyösszegű hitelek esetében 29 bázisponttal emelkedett az előző negyedévhez képest. Ezzel **az átlagos forinthitel-kamat 2,3 százalékot** tett ki márciusban. A kis- és nagyösszegű euróhitelek kamatszintje pedig rendre 15, valamint 92 bázisponttal növekedett a negyedév során, ezzel március végén **az eurohitelek**

átlagos finanszírozási költsége 2,4 százalékon állt. Mind a forintkamatok, mind az eurokamatok emelkedése a kamatfelárlak növekedésére vezethető vissza.

Háztartási hitelkondíciók

A 2021 első negyedében megkötött lakáscélú hitelszerződések átlagos THM-szintje az 1–5 évre kamatfixált hitelek esetében 4,5 százalékon állt, míg az 5 évnél hosszabb futamidőre kamatfixált lakáshitelek esetében 4,1 százalékon.

A fedezetlen fogyasztási hiteleket érintő THM-korlátozás év végi kivezetése miatt a személyi kölcsönök átlagos THM-szintje 12,7 százalékra emelkedett az első negyedévben.

Az inflációval korrigált betéti reálkamat -2,8 százalékon állt márciusban.

Összefoglaló táblák az MNB idei gazdasági előrejelzéséről

	2020	2021	
	Tény	Előző	Előrejelzés Aktuális
Infláció (éves átlag)			
Indirekt adóhatásoktól szűrt maginfláció	3,7	2,7-2,9	3,1
Infláció	3,3	3,8 - 3,9	4,1
GDP	-5,0	4,0 - 6,0	6,2

	2020	2021	
	Tény	Előző	Előrejelzés Aktuális
Versenyszféra bruttó átlagkereset	9,8	5,2 - 6,2	7,4
Versenyszféra foglalkoztatottság	-0,5	(-1,1) - (0,1)	0,0
Munkanélküliségi ráta	4,1	4,2 - 5,0	3,9
Versenyszféra nominális fajlagos munkaerőköltség	11,0	(-0,7) - (-0,3)	2,9